

ΜΑΡΚΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Θέλει να είναι ενημερωμένος για όλα. Να διαμορφώνει προσωπική άποψη. Γι' αυτό συνεχώς διαβάζει και είναι απαιτητικός από τον εαυτό του. Ο Μάρκος Κυπριανού, ο δικός μας Επίτροπος στην Ευρωπαϊκή Ένωση για θέματα υγείας και προστασίας, μιλά για την πρόκληση της Ευρώπης και θυμίζει πως δεν παύει κανείς να είναι ενεργό μέλος ενός κόμματος επειδή είναι Επίτροπος.

Δεν έχω κρυφή ατζέντα, λειτουργώ με διαφάνεια

»«Για την Προεδρία της Δημοκρατίας; Μερικοί κρίνουν εξ ιδίων τα αλλότρια»

ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΟΥ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ

ΤΙΣΑΣ ΡΩΤΟΥΝ συνήθως όταν σας συναντούν στην Κύπρο; Πώς πάει η Ευρώπη και τι λένε για μας στην Ευρώπη, σαν να μην είναι η Κύπρος στην Ευρώπη. Αυτό δείχνει ότι δεν αποκτίσαμε τη νοσηρότητα του Ευρωπαίου, κάτι που επηρεάζει τις δυνατότητες αξιοποίησης της Ε.Ε. και τη συμμετοχή μας στη διαμόρφωση κοινοτικής πολιτικής.

Γιατί αυτή η νοσηρότητα; Διότι δεν έγινε πλήρως αντιληπτό το ότι η ένταξή μας στην Ε.Ε. δεν είναι ένας στόχος που πετύχαμε και τελειώσαμε, αλλά μια συνεχής υποχρέωση με πολλές όμως δυνατότητες και ευκαιρίες.

Η Κύπρος δεν έχει εκμεταλλευτεί την Ευρώπη; Εκείνο που έχει μεγάλη σημασία για μένα είναι η ενεργός συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, στον καθορισμό πολιτικής. Ξέρω ότι η Κύπρος ως μικρό κράτος-μέλος είναι δύσκολο να καλύπτει όλες τις ομάδες εργασίας, αλλά από την άλλη, επειδή είναι μικρή, η ενεργός συμμετοχή της σε όσο το δυνατόν περισσότερα όργανα, σημαίνει και πολλαπλάσιο όφελος.

Οι κενές καρέκλες εξακολουθούν να υπάρχουν; Νομίζω πως όχι. Στο θέμα της φυσικής παρουσίας η Κύπρος αρχίζει να καλύπτει τα κενά, αλλά έχει σημασία να υπάρχει πιο ενεργός συμμετοχή. Στο δικό μου τομέα δεν πάμε άσχημα.

Μπορεί μια μικρή χώρα όπως η Κύπρος να ασκεί βέτο; Νομικά μπορεί, στα θέματα που απαιτούν ομοφωνία, αλλά πολιτικά είναι δύσκολο. Είναι κάτι που πρέπει να ασκεί κανείς με πολλή φειδώ.

Νιώσατε ως Κύπριος κάποια στιγμή άβολα στην Ευρώπη; Όταν πέρασα την πρώτη μου ακρόαση το Μάιο του 2004, το κλίμα στο Ευρωκοινωνικό ήταν πάρα πολύ εχθρικό λόγω του δημοψηφίσματος. Δεν ήταν όμως κάτι που κράτησε πολύ.

Πώς είναι η εμπειρία του Επιτρόπου για θέματα υγείας και προστασίας; Κατ' αρχήν είναι σημαντικό να τονίσω ότι όλες οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λαμβάνονται συλλογικά, και εδώ είναι ο πολιτικός ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει ένας Επίτροπος σε όλα τα θέματα. Βέβαια ισχύει η πλειοψηφία, όχι ομοφωνία. Ειδικά οι αρμοδιότητες μου αποτελούν μεγάλη πρόκληση. Π.χ. ο τομέας των τροφίμων είναι ο μεγαλύτερος της ευρωπαϊκής οικονομίας, έτσι το να χαράζει την πολιτική και να έχεις ρυθμιστικές αρμοδιότητες είναι μεγάλη δύναμη αλλά και ευθύνη.

Ποια είναι η πρόκληση; Στην Υγεία η μεγαλύτερη πρόκληση για μένα είναι η πρόληψη. Στην Ευρώπη έχουμε πετύχει ένα πολύ καλό επίπεδο παροχής ιατρικής περίθαλψης, αλλά οι κυριότερες αιτίες θανάτου μπορούν να αποφευχθούν όπως το κάπνισμα, η υπερβολική κατανάλωση αλ-

κόολ, η παχυσαρκία που είναι συνδυασμός κακής διατροφής και έλλειψης φυσικής άσκησης και που για μένα αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή υγείας για την Ευρώπη του 21ου αιώνα, γι' αυτό και είναι στις προτεραιότητές μου.

Αλλάζει εύκολα συνθήκες Ευρωπαίους; Αλλάζει αλλά θέλει χρόνο και συνεχή προσπάθεια για να του θυμίζει το πρόβλημα. Έχουμε το παράδειγμα με το AIDS. Έγιναν έντονες εκστρατείες τη δεκαετία του '80 και μετά κόπασαν. Ξεχάσαμε ότι έρχονται νέες γενιές, με επακόλουθο αυτή τη στιγμή να έχουμε μια συνεχή αύξηση των μολύνσεων στην Ευρώπη. Γι' αυτό Ξεκίνησαμε μια μεγάλη εκστρατεία για το AIDS.

Τι απολαμβάνετε στις Βρυξέλλες; Οι Βρυξέλλες είναι η βάση μου, το γραφείο μου, εκεί που έχω τα ρούχα μου. Με 27 κράτη-μέλη και με την

εξωτερική διάσταση των αρμοδιοτήτων μου... Ζω σε ένα αεροπλάνο, πράγμα πολύ κουραστικό. Οι Βρυξέλλες είναι μια άνετη πόλη, μικρή, εύκολη, αλλά ο καιρός της είναι μουντός και γκρίζος. Μου λείπει το φως της Μεσογείου.

Έχετε χρόνο να ζησετε την πόλη; Όχι, έχω τα 4-5 σημεία αναφοράς, το γραφείο, το σπίτι, το γυμναστήριό μου, κανένα σινεμά, δυο με τρία εστιατόρια. Έχω βάλει στόχο να γυμνάζομαι καθημερινά για προσωπική υγεία.

Διαβάζετε πολύ; Ναι, για τη δουλειά. Ό,τι έγγραφο μου δώσουν θέλω να το διαβάω. Δεν μπορώ να μπαίνω σε συζήτηση και η άλλη πλευρά να ξέρει περισσότερα από μένα. Δεν μπορώ να κινούμαι με σημειώσεις της υπηρεσίας μου χωρίς να ξέρω το θέμα. Θέλω να διαμορφώσω δική μου άποψη γι' αυτό διαβάζω όλα τα θέματα

του χαρτοφυλακίου μου.

Είστε αυστηρός με τους συναδέλφους σας; Απαιτητικός θα έλεγα αλλά όχι σε προσωπικό επίπεδο, ούτε κρατώ απόσταση, διότι για μένα είναι όλοι συνεργάτες. Όταν συζητούμε ένα θέμα θέλω να έρχεται ο λειτουργός που το χειρίζεται ασχέτως βαθμού. Πολλές φορές ύστερα από μια δύσκολη συνεδρίαση, πάμε και τρώμε όλοι μαζί.

Είστε απαιτητικός και με τον εαυτό σας; Ναι, εφόσον θέλω να είμαι ενημερωμένος για όλα, να μπορώ να συζητώ, να διαμορφώσω προσωπική άποψη, τότε πρέπει να είμαι απαιτητικός. Ο καιρός μου είναι να κάνω ένα ταξίδι με το αεροπλάνο και να μην πρέπει να διαβάσω στοιχεία γρήγορα. Όταν ταξιδεύει κανείς συνέχεια, το αεροπλάνο είναι ώρα μελέτης και δουλειάς.

Το παιδί του Προέδρου και... τι θα πει ο κόσμος

Στις 22 Ιανουαρίου έχετε τα γενέθλιά σας. Πώς ήταν η παιδική ηλικία; Μοιρασμένη μεταξύ Λευκωσίας και Λεμεσού, όπου περνούσαμε όλες τις διακοπές και τα Σαββατοκύριακα. Υπήρχαν περιόδοι έντασης λόγω της παρουσίας του πατέρα μου στην πολιτική, που μας επηρέαζαν.

Το επίθετο Κυπριανού... δημιουργούσε δυο προβλήματα - το ένα ήταν με τον πατέρα μου, ο οποίος πάντα μου έλεγε «τι θα πει ο κόσμος» και στο σχολείο οι καθηγητές για να δείξουν ότι ήταν αντικειμενικοί, ήταν πιο απαιτητικοί απέναντί μου. Ήμουν καλός μαθητής, αλλά έπρεπε να αποδώσω διπλάσια από τους συμμαθητές μου.

Τον πατέρα τον βλέπατε στο σπίτι; Όταν ήταν υπουργός Εξωτερικών ταξίδευε συνεχώς και μας έλειπε. Χάρης στη μητέρα μου ήταν έντονη η παρουσία του πατέρα στο σπίτι.

Ήταν αυστηρός μαζί σας; Όχι, αλλά τον φοβόμασταν περισσότερο από τη μητέρα μου.

Τι πήρατε από τη μητέρα σας; Την ανεξαρτησία, μας βοηθούσε στο να παίρνομε αποφάσεις από μικρή ηλικία.

Από τον πατέρα τι πήρατε; Σ' ένα βαθμό την υπομονή του.

Πώς ζήσατε τα χρόνια της Προεδρίας της Δημοκρατίας; Ήταν ο πρώτος Πρόεδρος που είχε οικογένεια και αυτό ήταν δύσκολο. Υπήρξε μια έξαρση στην ελευθερία του τύπου και η μητέρα μου υπέφερε περισσότερο με προσωπικές επιδράσεις, για το τι φορούσε, τι αυτοκίνητο υποτίθεται είχαμε αγοράσει. Κυριαρχούσε στη ζωή μας το «τι θα πει ο κόσμος». Δεν ζούσαμε την ηλικία μας όπως οι άλλοι. Ίσως γι' αυτό όταν πήγα στο εξωτερικό για σπουδές φρόντιζα να κρύψω την ιδιότητα του πατέρα μου. Βέβαια έπεφτα πάνω σε κάποιο Κύπριο συμπατριώτη και διαδίδαν αμέσως.

Η ζωή του πατέρα τι σας δίδαξε; Μ' έβαλε σε μια πιο ρεαλιστική προσέγγιση με την πολιτική, βλέποντας τις θυσίες που έκανε και την αχαριστία του κόσμου. Η αρρώστια του με έκανε να προβληματιστώ για τις προτεραιότητες της ζωής.

Πώς αντιμετωπίστηκε η ενασχόλησή σας με την πολιτική; Στην αρχή δεν με ήθελαν διότι φοβόντουσαν ότι θα τους φάω όλες τις θέσεις. Μου έγινε πόλεμος, πείσωσες, αγωνίστηκε και ριζώσα μέσα στο κόμμα. Δούλεψα πάρα πολύ. Στο ευρύτερο κοινό φάνηκαν οι δυνατότητές μου όταν ανέλαβα την Προεδρία της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής.

Την υπόθεση νομιζετε ότι έχει περάσει στον κόσμο ο Μάρκος Κυπριανού; Το πιο βασικό θα έλεγα ότι είναι η μετριοπάθεια. Δεν μου αρέσουν οι δημόσιοι καθβάδες, μπορώ να διαφρακίσω αλλά με επιειχήματα. Εκείνο που είμαι είναι αυτό που βλέπει ο κόσμος, δεν βάζω προσωπείο.

Έχετε ένα στόχο ζωής; Ο στόχος μου είναι να πετύχω στο αξίωμα που έχω. Δεν βλέπω παραπέρα. Μου αρέσουν οι προκλήσεις, τα δύσκολα. Στα ... γραπτά μου ανακάλυψα και τις σωματικές προκλήσεις. Άρχισα καταδύσεις πριν από μερικά χρόνια, πήγα στην έρημο και γύριζα μέσα στους αμμόλοφους κάνοντας ορειβασία, πήγα στη ζούγκλα να δω τους γορίλλες.

Η εξουσία είναι δίκκοπο μαχαίρι

ΠΟΣΟ συχνή είναι η επαφή σας με την Κύπρο; Ο στόχος μου είναι να έρχομαι τουλάχιστον μια φορά το μήνα. Θέλω να κρατώ επαφή με την οικογένεια, τους φίλους, την πολιτική ζωή. Είπα προηγουμένως ότι οι Βρυξέλλες είναι η βάση μου αλλά το σπίτι μου είναι η Κύπρος.

Κάποιοι βγάζουν συρρακά, λένε οι κακές γλώσσες όταν σας βλέπουν στο ΔΗ.ΚΟ. Πιθανώς. Εγώ δεν έχω νιώσει οποιοδήποτε πρόβλημα στο κόμμα, αντιθέτως θα έλεγα ότι τα στελέχη χαιρόνται κάθε φορά που με βλέπουν. Δεν παύει κανείς να είναι ενεργό μέλος κόμματος επειδή είναι Επίτροπος. Όσο μπορώ και όσο μου επιτρέπει ο χρόνος συμμετέχω στο κόμμα.

Κάποιοι περίμεναν να διεκδικήσετε την Προεδρία του ΔΗ.ΚΟ. Αυτό δεν ήταν μέσα στους στόχους μου. Θέλω να ολοκληρώσω αυτό που έχω αρχίσει στην Ευρώπη. Πιστεύω πως έτσι βοηθά και τον τόπο μου. Ξέρω ότι κάποιοι φίλοι θα ήθελαν να με έβλεπαν να διεκδικώ την Προεδρία, αλλά έχω εξηγήσει τους λόγους που δεν το έκανα.

Μπορεί να το κάνετε κάποια άλλη στιγμή; Όπως έχω πει επανειλημμένα δεν κάνω μακροπρόθεσμα σχέδια, διότι αλλάζουν τόσο πολύ τα δεδομένα που μπορεί κάποιος να πείσει έξω. Από την άλλη αν ενεργεί στη θέση που βρίσκεσαι, με απώτερο στόχο να αποκτήσεις κάποια άλλη, τό-

τε δεν θα κάνεις καλά τη δουλειά σου.

Βέβαια ακούγεται ότι είναι η Προεδρία της Δημοκρατίας ο απώτερός σας σκοπός, γι' αυτό μέντε μακριά. Μερικοί κρίνουν εξ ιδίων τα αλλότρια. Είναι δύσκολο στην Κύπρο να πείσεις ότι δεν έχεις επιδιώξεις πέρα από το να πετύξεις σε αυτό που κάνεις τη δεδομένη στιγμή. Αυτό έκανα και ως βουλευτής, αλλά και ως υπουργός Οικονομικών.

Γιατί αφήσατε το Υπουργείο Οικονομικών στον ενάμιση χρόνο για την Ευρωπαϊκή Ένωση; Διότι ήταν μεγάλη πρόκληση να είμαι ο πρώτος Κύπριος Επίτροπος σε μια κρίσιμη περίοδο για την Ε.Ε. αλλά και την Κύπρο. Είναι τεράστια εμπειρία.

Τι σας έδωσε η εμπειρία στο Υπουργείο Οικονομικών; Πολλά, δεν πρόλαβα όμως να ζήσω τα αποτελέσματα της πολιτικής μου διότι ήταν λίγος ο χρόνος. Π.χ. ήταν επί δικής μου εποχής που προτάθηκε η φορολογική αμνηστία που υιοθετήθηκε αργότερα. Ή το θέμα της άρσης του τραπεζικού απορρήτου που ξεσήκωσε αντιδράσεις.

Πώς λειτουργείτε μπροστά στις αντιδράσεις; Είναι απογοητευτικές αλλά πάντα προσπαθώ ψύχραιμα να δω αν είναι βάσιμες. Η μεγάλη πολιτική που μου ασκήθηκε τότε από τη τράπεζες για το τραπεζικό απόρρητο, ήταν ένα καλό σχολείο που με προετοίμασε όταν έφερα δύ-

σκολες προτάσεις στην Ε.Ε., όπως τη στρατηγική για το αλκοόλ.

Είναι η ανθρώπινη προσέγγιση που δεν αφήνει τις εντάσεις να κτίζουν γέφυρες διαχωρισμού; Δεν έχω κρυφή ατζέντα, ούτε μυστική πολιτική, λειτουργώ με διαφάνεια. Έτσι οι άλλοι, έστω κι αν ενοχλούνται επειδή θίγονται τα συμφέροντά τους, πάντα ξέρουν πού στέκουν. Πιστεύω ότι η ειλικρίνεια και η ευθύτητα με την οποία συζητώ μαζί τους είναι αυτά που βοηθούν στο να δημιουργηθεί μια σωστή σχέση συνεργασίας.

Πήραν οι Κυπριακοί την Προεδρία του ΔΗ.ΚΟ. με το Μάριο Καρογιάν; Δεν πιστεύω ότι υπάρχει διαχωρισμός, Τασσικοί και Κυπριακοί. Εκείνο που θα έλεγα είναι ότι ήλθε στην πρώτη γραμμή η νεότερη γενιά του κόμματος, τα στελέχη που μεγάλωσαν μέσα στο ΔΗ.ΚΟ. και αυτό είναι θετικό.

Είστε ευχαριστημένος με την ανοδική πορεία του ΔΗ.ΚΟ.; Πάντοτε μπορούμε να πετύχουμε περισσότερο.

Όταν το κόμμα της εξουσίας... είναι δίκκοπο μαχαίρι, διότι η εξουσία μπορεί να βοηθήσει ένα κόμμα να ανεβεί αλλά και να το φθείρει. Η μεγάλη πρόκληση είναι να μπορέσει το κόμμα να κρατήσει την αυτονομία του στον πολιτικό χώρο, έστω και αν συμμετέχει στην Κυβέρνηση, χωρίς από την άλλη να φθάνει στις ακρότητες όπου στελέχη των

συγκυβερνώντων κομμάτων είναι πιο εχθρικά προς την Κυβέρνηση, από ό,τι η αντιπολίτευση, προσπαθώντας διήθεν να στείλουν μηνύματα ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας για να πάρουν ψήφους.

Δεκτικότες κι εσείς πυρά από συγκυβερνημένη παράταξη της συγκυβέρνησης όταν ήσασταν υπουργός Οικονομικών. Είχα περισσότερα προβλήματα με τα κόμματα που μας στηρίζαν παρά με την αντιπολίτευση.

Πέτυχε η συγκυβέρνηση; Έχει καταφέρει να κάνει μεγάλες τομές μέσα σε δύσκολες συνθήκες. Έχει δείξει έργο. Βεβαίως στο τέλος της ημέρας κριτής θα είναι ο λαός.

Ποια η σχέση σας με τον Τάσσο Παπαδόπουλο; Πολύ καλή. Έχει χρόνια που συνεργαζόμαστε στενά στη Βουλή στην Κυβέρνηση και στο κόμμα. Είμαστε σε συχνή επαφή σε προσωπικό επίπεδο και συναντιόμαστε σχεδόν κάθε φορά που έρχομαι.

Είναι μια σχέση ανταγωνισμού; Όχι. Οι στόχοι είναι κοινά. Ο καθένας έχει το ρόλο του μέσα στο πολιτικό σύστημα ή στο κόμμα. Δεν υπάρχει ανταγωνισμός. Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, διότι καμιά φορά κάποιοι για να εξυπηρετήσουν φιλοδοξίες, δημιουργούν το διαχωρισμό Τασσικοί, Κυπριακοί που δεν είναι πραγματικός.

